KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

PALVELUKETJUJOHTAMISEN

Tilannekatsaus

Ikääntyneiden ja vammaisten lautakunta 18.11.2026
Mari Patronen ja Johanna Kiianmies

Palveluketjujohtaminen Keusotessa

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Ikääntyneiden palveluketju

Patronen Mari
Palvelujohtaja

Kiianmies Johanna
Asiakkuuspäällikkö

Työikäisten palveluketju

Pitkänen Susanna
Palvelujohtaja

Andersén Tiina
Asiakkuuspäällikkö

Lasten, nuorten ja perheiden palveluketju

Kariniemi-Örmälä Kristiina
Palvelujohtaja

Alajoutsijärvi Johanna
Asiakkuuspäällikkö

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Palveluketjujohtamisen ydin

Väestölähtöinen kokonaisnäkemys pistemäisen tarkastelun sijaan.

Vaikuttavat palveluketjut ja -kokonaisuudet yksittäisten ratkaisujen sijaan.

Strategisempi ennakointi ja päätöksenteko reagoinnin sijaan.

Malli pilotoitiin ikääntyneiden palveluketjussa. Koko Keusote otti sen käyttöön vuoden 2026 alussa.

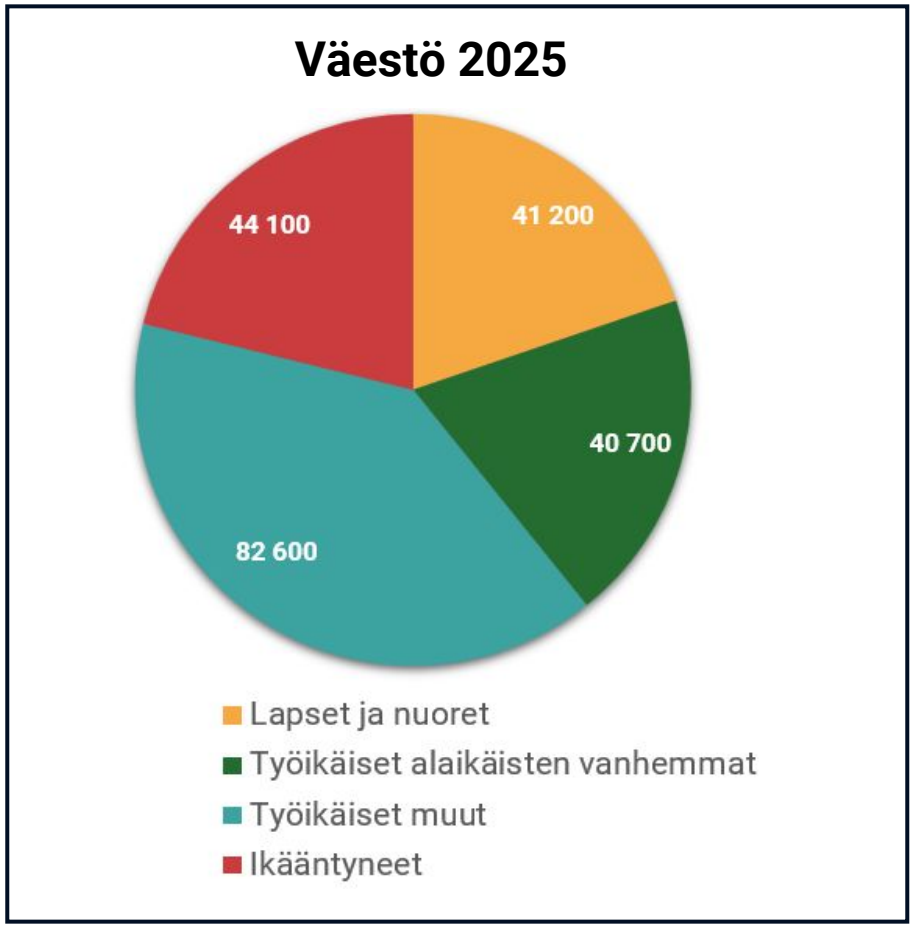
Tavoitteellinen palveluketjujohtaminen

Muodostaa yhtenäisen ja vaikuttavan kokonaisuuden, joka ohjaa resurssit kustannustehokkaasti oikea-aikaiseen, asiakaslähtöiseen ja ensisijaisesti kotona asumista tukevaan palveluun huomioiden strategian ja talousarvion tavoitteet.

Palveluketjukohtaiset vuositavoitteet ja hyötykuvaukset

Määrittävät keskeiset strategiset johtamisen ja kehittämisen painotukset sekä tavoitteet.

Palveluketjujen väestö ja palvelukustannukset

Palveluketju	Euroa/ asiakas	Asiak-ka ana, %
Lapset ja nuoret	3430	100 %
Työikäiset	3270	76 %
Ikääntyneet	7680	97 %

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lapset, nuoret ja perheet asiakassegmenttinä

Lapsia ja nuoria on 21% alueen väestöstä (0-17v.).

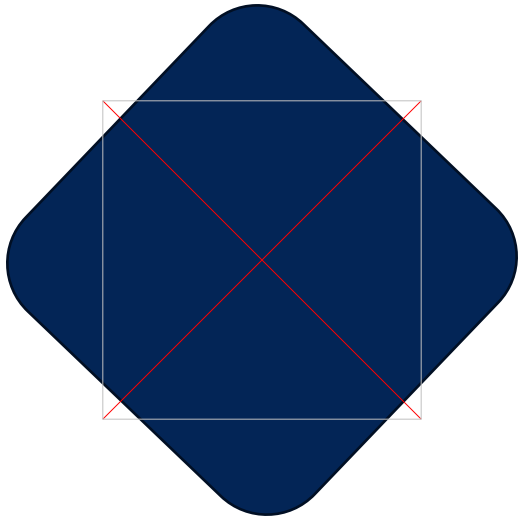
Lapsiperheitä on 41% kaikista perheistä.

Syntyvyys on laskenut 6% kymmenessä vuodessa. Syntyvyydessä on kuitenkin vuosittaista vaihtelua. Syntyvyys kääntynyt nousuun viimeisten vuosien aikana.

Lasten pienituloisuusaste on kasvussa 9.7% (koko uusimaa 13.3%, koko maa 13.8%).

Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä laski viime vuonna 6,8% edelliseen vuoteen verrattuna.

Huostaanotettujen lasten kokonaismäärä kasvoi viime vuonna 3% edelliseen vuoteen verrattuna.

Lähes kaikki lapset ja nuoret kohdataan vuosittain universaaleissa terveyspalveluissa; neuvolassa koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelutarve keskittyy erityisesti opiskeluhuoltoon, perhesosiaalityöhön ja perhetyön eri muotoihin sekä lasten kuntoutuspalveluihin.

Kouluterveyskyselyn 2025 tulosten mukaan:

Aiempaa useampi lapsi ja nuori kokee oman terveydentilan hyväksi.

Lasten ja nuorten mielen hyvinvointiin liittyy haasteita.

Lasten ja nuorten terveyttä edistävissä elintavoissa on puutteita, joka näkyy esim. lasten ja nuorten ylipainona.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Työikäiset asiakassegmenttinä

Työikäisten määrä: kasvaa vuoteen 2035 keskimäärin 1 000 hlö/vuosi.

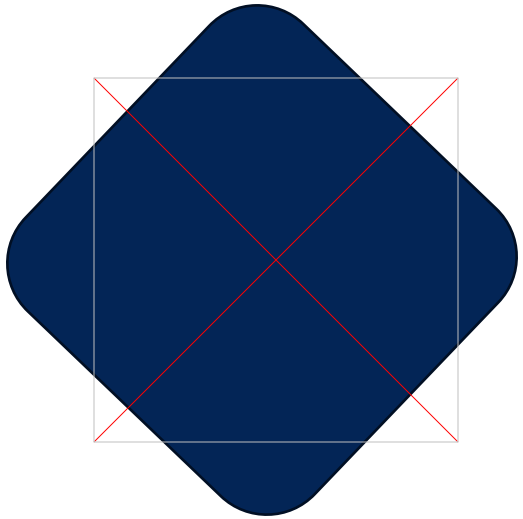
Suurin kasvu: ikäluokassa 40-49-vuotiaat (n. 450 hlö/vuosi).

Vanhemmuus: 1/3 alaikäisiä lapsia eli myös LaNuPe-palveluketjun asiakkaita.

Asiakkaana: vuosittain ¾ työikäisistä.

Kalleimmat palvelukokonaisuudet (2025): ESH 48 %, Vammaisten palvelut 21 % ja PTH 13 %.

Valtakunnallinen vertailtu: käyttö ja nettokäyttökustannukset maltillisia.

Sairastavuusindeksi 96: Tuki- ja liikunta-elinsairausindeksi 90, mt-indeksi 88, työkyvyttömyysindeksi 85.

Tyytyväiset: Elämänlaadun hyväksi ja itsensä onnelliseksi kokee koko maata suuremmat osuudet (52% ja 49 %).

Sairastavuus: Diabetesindeksi 102. Aivoverisuonitauti-indeksi 103. Keuhkosairausindeksi 108. Lihavia 30 % (koko maa 26 %).

Työkyky: 28 % (25 %) uskoo, ettei todennäköisesti jaksa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Ikääntyneet asiakassegmenttinä

Yli 75-vuotiaiden määrä: kasvaa noin 1 000 henkilöllä vuosittain.

Yli 85-vuotiaiden määrä: ikäryhmä tarvitsee eniten raskaita palveluja. Ikäryhmän määrän ennustetaan kaksinkertaistuvan vuoteen 2040 mennessä. Kasvuvauhti on prosentuaalisesti Suomen suurinta.

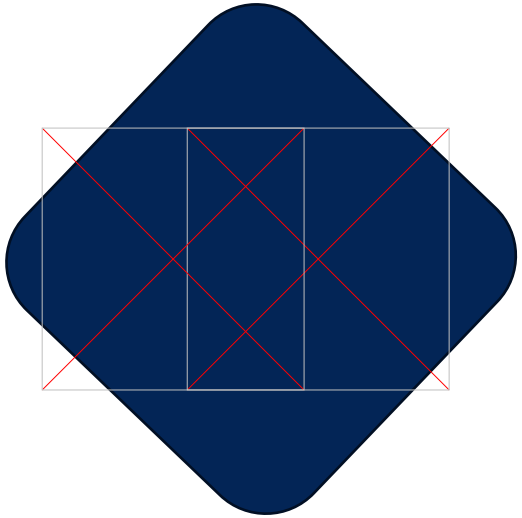

Uudet asiakkuudet: THL:n arvion mukaan ikääntyneiden palvelujen piiriin tulee Keski-Uudellamaalla tulee vuosittain 200 uutta asiakasta vuoteen 2040 asti.

Perusterveydenhuollon hoidon jatkuvuus on kokonaisuutena matala ja ikääntyneet kohtaavat usein eri ammattilaisia.

Kotona asuvien osuus: yli 75-vuotiaiden ikäryhmästä asuu kotona 92,3 %. Joka toinen asuu yksin.

Ikäsegmentti: sisältää toimintakyvyltään hyvin erilaisessa tilanteessa olevia asiakkuuksia.

Ikääntyneiden palvelukokonaisuuden tavoitteena on tukea toimintakykyä, ehkäistä raskaampien palvelujen tarvetta ja kohdentaa resurssit sinne, missä ne tuottavat eniten hyvinvointia.

Kotona asumista tukevat palvelut: ovat palvelurakenteen ydin.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Vammaisille myönnettävät palvelut ja tuet

- Keusoten asukkaista 2,6 % (5 484) saa vammaisille myönnettäviä palveluita ja tukia:
  - Asumispalvelut (yhteisöllinen ja ympärivuorokautinen asuminen, vaikeavammaisten asumispalvelut, perhehoito, tuettu asuminen)
  - Esteettömän asumisen tuki
  - Henkilökohtainen apu
  - Liikkumista tukevat palvelut
  - Työ- ja päivätoiminta
  - Omaishoidon tuki
- Palvelujen piiriin tulee keskimäärin 46 uutta asiakasta joka vuosi (yhdellä henkilöllä voi olla samanaikaisesti useampi palvelu)
- Vuoteen 2040 mennessä asiakasmäärä kasvaa noin 640 asiakkaalla

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Ikääntyneiden palveluketju Vuosi 2026

Päätavoitteet

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Ikääntyneiden palveluketjun päätavoitteet 2026

Asiakkaan palvelutarve tunnistetaan oikea-aikaisesti ja asiakas saa oikein määritellyn palvelun

Palvelutarpeen arviointia sujuvoitetaan ja nopeutetaan ✓

Kerttu-toimintamalli:

Pilotoidaan asiakasohjauksessa ja vastaanottopalveluissa ⏳

Kotihoidon asiakkaan toimintakyvyn muutosten tunnistaminen ✓

Palaajapotilas osastoilla ✓

Vahvistetaan kotona asumisen tukemista ja toimintakykyä edistäviä palveluja

Riittävät, eri tasoiset ja oikea aikaiset kuntoutuspalvelut ⏳

Tehostettu kuntouttava Kotihoitotiimi ✓

Sujuva kotiutuminen ✓

Toimiva ja laadukas kotihoito ✓

Kehitetään ja kevennetään ikääntyneiden palveluiden tuotantorakennetta

Yhteisöllisen asumisen paikkoja lisätään ja ympärivuorokautisen palvelu-asumisen peittävyys vähenee ⏳

Vahvistetaan asiakkaalle digipalveluiden käytön mahdollisuuksia: Itse- ja omahoito, digiasiointi ⏳

Sujuvoitetaan asiakasvirtausta palveluketjussa

Asiakasvirran säännöllinen ja aktiivinen tarkastelu ✓

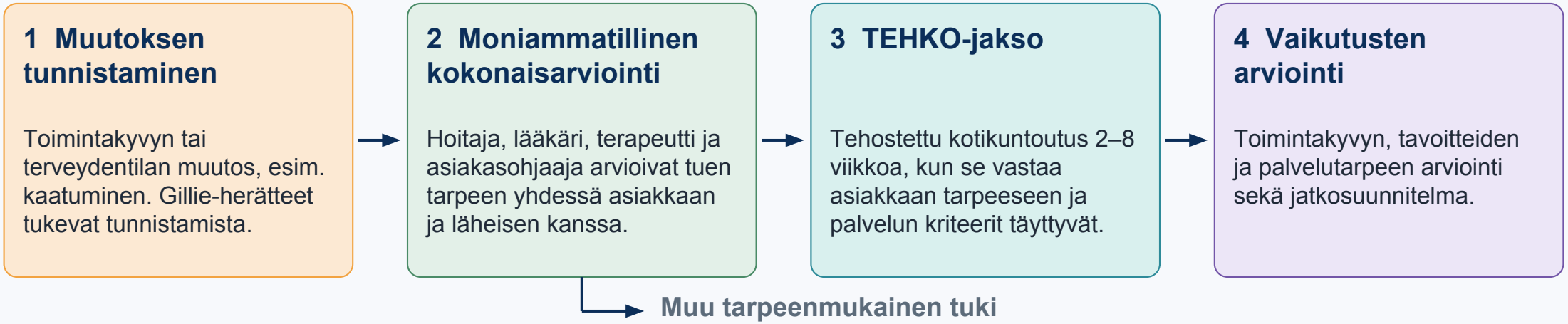
Kotiutus- ja arviointitoiminnan kehittäminen ⏳

Jatkuva tilannekuvan tarkastelu ja tiedolla johtaminen

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

✓ Tavoitteisiin päästy
⏳ Vaatii jatkotoimia / käynnissä

Esimerkki:
Kerttu-mallista ohjaudutaan kotihoidon tehostettuun kotikuntoutukseen

Kotihoidon tehostetun kotikuntoutustoiminnan lupaava vaikuttavuus

Tehko, seuranta (jakson päätöskysely) 1.6.-31.8.2026:

99	84 %	68 %	11 %
TEHKO-jaksoa	Tavoitteet toteutuivat vähintään osittain	SPPB tulos parani	Kotihoidon palvelu väheni tai päättyi

Ikääntyneiden palveluketju Vuosi 2027

Päätavoitteet ja hyötykuvaukset

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

IKÄPAKE tavoitteet 2027 antavat suunnan, hyötycaset tekevät muutoksen johdettavaksi

1. Kotona asumisen tuki
2. Varhainen tunnistaminen
3. Koordinaatio ja jatkuvuus
4. Toimintakyky ja kuntoutus
5. Digi osaksi ketjua

TAVOITTEET 2027 = yhteinen toimeenpanorunko

1 Geriatrinen kuntoutus

Varhainen ja oikea-aikainen kuntoutuskokonaisuus tukee toimintakykyisyyttä.

2 Asumisen kokonaisuus

Kotona asuminen, yhteisöllinen asuminen ja tarpeenmukainen ympärivuorokautinen asumine.

3 Paljon palveluja tarvitsevat

Varhainen tunnistaminen, koordinaatio ja hoidon jatkuvuus koko palveluketjussa.

Johtamisen logiikka

Tavoite → Toiminnallinen muutos → Mittarit ja lähtötaso → Hyödyn kirjautuminen → Päätös ja korjaava toimi

Vammaiset palveluketjuissa

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Vammaisten henkilöiden erityispiirteiden huomioiminen

Elinkaarimalli ja elämänmittaiset palvelut	Palvelut jatkuvat usein läpi elämän. Tavoitteena on eheä ja sujuva palvelupolku. huomioidaan siirtymävaiheet ja yksilökeskeinen tuki kaikissa palveluketjuissa. Tiivis horisontaalinen yhteistyö palveluketjuissa.
Lainsäädäntö	Sosiaalihuoltolaki on yleislakina palveluja järjestettäessä ensisijainen. Vammaispalvelulaki, jota sovelletaan mikäli vammainen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle soveltuvia sekä hänen etunsa mukaisia palveluja sosiaalihuoltolain perusteella.
Yksilöllisyys ja heterogeenisyys	Erityisryhmä, jossa huomioitava heterogeenisyys ja yksilölliset tarpeet esim. näkövammaisuus, kehitysvammaisuus. Ratkaisut räätälöidään yksilöllisesti.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lasten, nuorten ja perheiden palveluketju

Perheiden tarpeet
Palveluketjua kehitetään päätavoitteiden mukaisesti. Kaikkien lasten, nuorten ja perheiden tuen tarpeet huomioidaan.

Yhteensopivat palvelut ja varhainen tuki
Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset palvelut sovitetaan yhteen, jotta kukaan ei jää palvelujen väliin. Painopiste siirtyy varhaisempaan vanhemmuuden tukeen.

Asiakaspalaute
Lasten, nuorten ja perheiden vammaispalvelujen asiakkaat ovat erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun.

Ennakoiva arjen tuki
Tikkarellin lasten ja nuorten lyhytaikaishoito sekä perhehoito tarjoavat ennakoivaa tukea perheiden arkeen.

Kehitysvammaisen asiakkaan palvelupolku osana työikäisten palveluketjua

Neljä työn alla olevaa asiakaspolkua

1. Mielenterveys- ja päihdepalveluja tarvitseva asiakas
2. Työtön asiakas
3. Elintapaohjausta tarvitseva asiakas
4. **Kehitysvammainen asiakas**

Vammaiset ovat myös osana muita palvelupolkuja.

TAHO-prosessin vastuumuutos 1.1.2027

Vastuu siirtyy HUSilta Keusotelle. Varmistetaan prosessimuutoksen valmistelu ja toteutus.

Vaativan moniammatillisen tuen kehittäminen

Tarkastellaan lakisääteisten ryhmien (IMO, VAMO ja PÄTEVÄ) tehtäviä, toimintaa ja osaamistarpeita.

Laajennus palvelukokonaisuuteen

Kootaan samaan kokonaisuuteen muun muassa terveyspalvelut, asumispalvelut ja työllisyyspalvelut. Kehittämistä tehdään jo ohessa.

Myöhemmin: Laajemmin vammaisten asiakkaiden palvelupolun tarkastelu.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

- TAHO = Kehitysvammaisten tahdosta riippumattomaan erityishuollon tutkimukseen määrääminen ja tahdosta riippumattoman erityishuollon antaminen.
- IMO = itsemääräämisoikeutta tukeva ja seuraava asiantuntijaryhmä
- VAMO = vaativan moniammatillisen tuen asiantuntijaryhmä
- PÄTEVÄ = päätöksiä tekevä vaativan moniammatillisen tuen asiantuntijaryhmä.

Ikääntyneiden palveluketju

Ikääntymisen erityispiirteet kehitysvammaisilla

Ikääntyminen alkaa varhain.

Haasteet: sydän- ja verisuonisairaudet, muistisairaudet, diabetes, nivelvaivat.

Tavoitteena aktiivisuus, toimintakyky, yhteisöllisyys.

Omatiimi ja hoitosuunnitelma

Asumispalveluissa asuville kehitysvammaisille on nimetty vastaanottopalveluihin omatiimi, jossa erityisosaamista.

Vammaispalvelut ja terveyspalvelut ovat tiivistäneet yhteistyötä ennakoivan hoitosuunnitelman laatimisessa sitä tarvitseville.

Liikkuva sairaala

Toimintamalli asumispalveluun, jossa pilottiyksiköt lisätään liikkuvan sairaalan palvelun piiriin.

Kiitos

KEUSOTE.FI